

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Tietoturvan, tietosuojan ja tiedonhallinnan vastuuhenkilöt kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla

Kokonaisvastuu tietoturvan, tietosuojan ja tiedonhallinnan toteutumisesta toimialalla kuuluu toimialajohtajalle, yhteisten palvelujen johtajalle ja palvelukokonaisuuksien johtajille.

Kaikki toimialan esihenkilöt vastaavat tietoturvan, tietosuojan ja tiedonhallinnan toteutumisesta omalla vastuualueellaan. Esihenkilöt neuvovat, miten tietoja käsitellään työtehtävissä ja mistä työöhjeet ovat saatavilla. Esihenkilöt huolehtivat perehdyttämisestä tietoturva-, tietosuoja- ja tiedonhallintaohjeisiin sekä työntekijän työtehtäviin liittyviin tietoturvan, tietosuojan ja tiedonhallinnan vastuisiin. Esihenkilön tulee hallita lainsäädännön mukainen tietojen käsittely vastuualueensa tehtävissä sekä tiedostaa tietoihin liittyvien väärinkäytösten seuraamukset.

Esihenkilöt huolehtivat henkilöstönsä tarvitsemien käyttöoikeuksien asianmukaisuudesta ja ajantasaisuudesta. Työntekijän palvelussuhteen päättyessä tai henkilön siirtyessä toisiin tehtäviin, esihenkilö huolehtii kaupungin tiedon palauttamisesta kaupungille sekä työntekijän käyttöoikeuksien ja -valtuuksien poistamisesta. Esihenkilöt ovat viime kädessä vastuussa siitä, että heidän alaisensa ovat saaneet riittävän koulutuksen ja perehdytyksen henkilötietojen käsittelyyn.

Kaikki toimialan työntekijät vastaavat omalta osaltaan tietoturvan, tietosuojan ja tiedonhallinnan toteuttamisesta ja ohjeiden noudattamisesta. Työntekijät vastaavat omaan tehtäväänsä liittyvien tietojen ja järjestelmien asianmukaisesta käytöstä tietoturva, tietosuoja ja tiedonhallinta huomioiden. Työntekijät vastaavat havaitsemiensa tietoturvaloukkausten ilmoittamisesta välittömästi omalle esihenkilölleen ja kaskon tietosuojan vastuuhenkilölle ja muista tietoturvaan liittyvistä poikkeamista ja uhkista omalle esihenkilölleen ja tietoturvapäällikölle.

Toimialalla kasvatusta- ja koulutuslautakunta vastaa riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimeenpanon valvonnasta. Toimialan johtavien viranhaltijoiden tehtävä on huolehtia riskienhallinnan tuloksellisesta toimeenpanosta ja raportoinnista vastuualueillaan. Esihenkilöiden tehtävänä on toteuttaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa omilla vastuualueillaan sekä seurata ja arvioida valvonta- ja riskienhallintatoimenpiteiden tuloksellisuutta.

Tietosuojan, tietoturvan ja tiedonhallinnan koordinaatioryhmä alatyöryhmineen auttaa toimialaa riskienhallintatyössä tunnistamalla ja arvioimalla tietosuojaan, tietoturvaan ja tiedonhallintaan liittyviä riskejä sekä raportoimalla niistä toimialan johdolle. Tietosuojaan liittyvät riskit arvioidaan tekemällä tietosuojan vaikutustenarviointi aina, kun uutta teknologiaa otetaan käyttöön, käsitellään arkaluonteisia tai muutoin hyvin henkilökohtaisia tietoja tai henkilötietoja käsitellään laajamittaisesti. Vaikutustenarviointi tulee tehdä ennen kuin palvelu tai järjestelmä otetaan käyttöön.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

1. Tietoturvan vastuut

Vastuutaho	Vastuun määrittely
Tietohallinto	Vastaa teknisestä tietoturvasta teknisellä vastuullaan olevien tietojärjestelmien, sovellusten, laitteiden ja muiden ICT-ratkaisujen osalta, sitä tukevien tietohallinnon ohjeiden tekemisestä ja asetettujen tietoturva vaatimusten toteuttamisesta sekä vastuulleen kuuluvien lähiverkkojen tietoturvasta. Tietohallinto seuraa vastuualueensa tietoturvan toteutumista ja informoi siitä oman organisaationsa johtoa ja tietoturvan yhteyshenkilöä. Tietohallinnot ilmoittavat henkilötietoihin kohdistuneista tietoturvaloukkauksista oman organisaationsa tietosuojan vastuuhenkilölle. Tietohallinnot ilmoittavat Liikenne- ja viestintävirasto Traficom in Kyberturvallisuuskeskukselle vastuualueeseensa kuuluvista tietoturvaloukkauksista sekä informoivat niistä kaupunginkansliaa.
Tietohallintojohtaja	Tietohallintopalvelujen johtaja
Yksikön päällikkö (ICT-infrapalvelut)	Tietoturvan vastuuhenkilö, ohjaa ja koordinoi toimialan tietoturvaa. Huolehtii oman organisaationsa tietoturvan suunnittelusta, kehittämisestä ja seuraamisesta sekä osallistuu kaupunkitasoiseen kehittämistyöhön.
Yksikön päällikkö (tietojärjestelmäpalvelut)	Tietojärjestelmiin liittyvät tekniset vastuut.
Yksikön päällikkö (varhaiskasvatuksen tietojärjestelmäpalvelut)	Varhaiskasvatuksen tietojärjestelmiin liittyvät tekniset vastuut.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Tietosuojaan vastuuhenkilö ja tietosuojatiimi	Tietoturva-asiat liittyvät olennaisesti tietosuojaan. Toimii tietoturvan vastuuhenkilön tukena tietoturva-asioissa.
Tietosuoja- ja tietoturvatyöryhmä	<ul style="list-style-type: none"> - Tietosuojaselosteiden ja käsittelytoimien selosteiden päivittämisen koordinointi - Tietosuojaan ja tietoturvan parhaiden käytänteiden ja ohjeiden välittäminen palvelukokonaisuuksiin. - Toimiminen linkkinä kaupungin tietosuojatyöryhmän ja toimialan palveluiden välillä. - Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvien linjausten valmisteleminen ja esittäminen toimialan johdon päätettäväksi. - Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvien kehitystarpeiden tunnistaminen ja ottaminen käsiteltäväksi.
Riskienhallinnan asiantuntija	Riskienhallinnan vastuut tietoturvan osalta.
Sijaisjärjestelyt	Kaikkien tietoturva-asioista vastuussa olevien henkilöiden osalta huolehditaan, että sijaistusjärjestelyt ovat riittävät.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

2. Tietosuojan vastuut

Vastuutaho	Vastuun määrittely
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	Rekisterinpitäjän lakisääteiset vastuut.
Rekisterin vastuuhenkilö	Jokaiselle kaupungin rekisterille on nimetty vastuuhenkilö, joka omalta osaltaan vastaa kyseisen rekisterin tietosuojasta ja rekisteriselosteen lainmukaisuudesta. Rekisterin vastuuhenkilö vastaa rekisteröityjen tietopyyntöihin vastaamisesta sekä rekisteröityjen tiedonoinemisvaatimusten ja muiden rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta. Vastuuhenkilöiden lisäksi toimialoilla, virastoilla ja liikelaitoksilla on oltava riittävästi avustavaa henkilökuntaa, joka osallistuu erityisesti rekisteröityjen tekemiin tietopyyntöihin vastaamiseen.
Rekisterin yhteyshenkilö	Rekisteriselosteessa määritelty henkilö, joka ottaa vastaan tietopyynnöt ja tiedon korjaamisvaatimukset. Hän myös kerää tiedot ja toimittaa ne rekisterin vastuuhenkilölle.
Tietosuojan vastuuhenkilö	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on nimetty tietosuojan vastuuhenkilö, joka mm. toimii tietosuoja-asioissa yhteyshenkilönä kyseisen organisaation ja tietosuojavastaavan välillä, opastaa ja neuvoo omaa organisaatiotaan tietosuoja-asioissa ja osallistuu tietosuojan vaikutustenarviointeihin. Tietosuojatiimin tiimivastaava ja tietosuoja- ja tietoturvatyöryhmän puheenjohtaja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Tietosuojajuristi	Opastaa ja neuvoo omaa organisaatiotaan tietosuoja-asioissa ja osallistuu tietosuojan vaikutustenarviointeihin.
Tietosuoja-asiantuntija	Opastaa ja neuvoo omaa organisaatiotaan tietosuoja-asioissa. Tietosuojatiimin jäsen. Osallistuu tietohallinnon kokouksiin. Vastaa tietopyyntöihin ja osallistuu tietosuojan vaikutustenarviointien tekemiseen. Tekee henkilötietojen tietoturvaloukkailmoituksia kaupungin tietosuojavastaavalle.
Yksikön päällikkö (ICT-infrapalvelut)	Tietoturva-asiat liittyvät olennaisesti tietosuojaan. Toimii tietosuojan vastuuhenkilön tukena tietosuoja-asioissa.
Tietosuojatiimi	Tietosuojan vastuuhenkilön alaisuudessa toimii häntä avustava tietosuojatiimi. Tietosuojatiimin vastuulle kuuluu mm. <ul style="list-style-type: none"> - tietosuojan kehittäminen ja valvominen - tietosuojan ajankohtaistarkastukset - tietosuojaselosteiden päivittämisen tuki ja seuranta - toimialan kouluttaminen ja opastaminen tietosuoja-asioissa - osallistuminen tietohallinnon kokouksiin - tiimin jäsen osallistuu vaikutustenarviointien tekemiseen
Tietosuoja- ja tietoturvatyöryhmä	<ul style="list-style-type: none"> - Tietosuojaselosteiden ja käsittelytoimien selosteiden päivitystyön koordinointi - Tietosuojan ja tietoturvan parhaiden käytänteiden ja ohjeiden välittäminen palvelukokonaisuuksiin. - Toimiminen linkkinä kaupungin tietosuojatyöryhmän ja toimialan palveluiden välillä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

	<ul style="list-style-type: none"> - Tietosuojan ja tietoturvaan liittyvien linjausten valmistelemine ja esittäminen toimialan johdon päätettäväksi. - Tietosuojan ja tietoturvaan liittyvien kehitystarpeiden tunnistaminen ja ottaminen käsiteltäväksi.
Hallintosuunnittelija	Toimii tietopyyntöjen kokoajana toimialalla. Tietopyyntöjen kokoajan tehtävänä on vastaanottaa tietopyynnöt, huolehtia tietojen keräämisen koordinoinnista eri rekistereistä ja vastauksen toimittamisesta tiedot pyytäneelle henkilölle.
Riskienhallinnan asiantuntija	Riskienhallinnan vastuut tietosuojan osalta.
Sijaisjärjestelyt	Kaikkien tietosuoja-asioista vastuussa olevien henkilöiden osalta huolehditaan, että sijaistusjärjestelyt ovat riittävät.

3. Tiedonhallinnan vastuut

Nimi	Vastuun määrittely
Tietohallintojohtaja	Tietojärjestelmästä vastaava viranomainen. Vastuussa tietojärjestelmien toiminnasta. Tietojärjestelmien toimintaan liittyviin vastuisiin sisältyy myös teknisestä yhteentoimivuudesta huolehtiminen. Vastuussa tietojärjestelmien toiminnan laadunvarmistuksesta.
Yksikön päällikkö (tietojärjestelmäpalvelut)	Vastuussa kaskon hallinnon ja palveluiden (perusopetuksen, toisen asteen ja vapaan sivistystyön) tietojärjestelmien nimikkeistä, tietojärjestelmien käyttötarkoituksen sekä sen muihin tietojärjestelmiin liittymisen ja käytettävien tiedonsiirtotapojen kuvaamisesta. Tietovarannoista vastaava viranomainen. Vastuussa tietovarantojen nimikkeistä, tietovarantojen kuvausten ajan tasalla pitämisestä ja niiden sisältämien tietoaineistojen kuvauksista sekä rajapintojen ja sidosten (toimintaprosesseihin ja tietojärjestelmiin) tunnistamisesta. Tietovarantoja koskeviin vastuisiin kuuluu semanttisesta yhteentoimivuudesta huolehtiminen. Vastuussa myös tiedonhallintamallin tietojen toimittamisesta kaupunkitasoiseen tiedonhallintamalliin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Yksikön päällikkö (varhaiskasvatuksen tietojärjestelmäpalvelut)	Varhaiskasvatuksen tietojärjestelmiin liittyvät tekniset vastuut; varhaiskasvatuksen tietojärjestelmien nimikkeet, tietojärjestelmästä vastaava viranomainen, tietojärjestelmän käyttötarkoitus, tietojärjestelmän liittyminen muihin tietojärjestelmiin ja liittymissä käytettävät tiedonsiirtotavat.
Hallintopäällikkö	Kaskon tietosuojan, tietoturvan ja tiedonhallinnan koordinaatioryhmän puheenjohtaja. Edustaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa kaupungin tiedonhallintaryhmässä, asianhallinnan uudistuksen ohjausryhmässä, hallintomenettelyn ohjausryhmässä ja Ahjon johtoryhmässä.
Yksikön päällikkö (Päätöksenteon tuki)	Vastaa asiakirjajulkisuuskuvauksen ajantasaisuudesta. Vastaa tiedonhallintaan, asianhallintaan ja hallintomenettelyyn liittyvien tehtävien koordinoinnista toimialalla päätöksenteon tuen yksikön osalta. Tiedonhallinnan ja asianhallinnan työryhmän puheenjohtaja.
Palvelun johtajat tai päälliköt ja yksikön päällikkö	Palvelun johtajat tai päälliköt ja yksikön päällikkö vastaa omistajaperiaatteella prosessikuvauksien ajantasaisuudesta.
Rekisterin vastuuhenkilöt	Jokaiselle kaupungin rekisterille on nimetty vastuuhenkilö, joka omalta osaltaan vastaa kyseisen rekisterin tietosuojasta ja rekisteriselosteen lainmukaisuudesta. Rekisterin vastuuhenkilö vastaa rekisteröityjen tietopyyntöihin vastaamisesta sekä rekisteröityjen tiedonokaisemisvaatimusten ja muiden rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisesta. Vastuuhenkilöiden lisäksi toimialoilla, virastoilla ja liikelaitoksilla on oltava riittävästi avustavaa henkilökuntaa, joka osallistuu erityisesti rekisteröityjen tekemiin tietopyyntöihin vastaamiseen.
Tietosuojan vastuuhenkilö	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on nimetty tietosuojan vastuuhenkilö, joka mm. toimii tietosuoja-asioissa yhteyshenkilönä kyseisen organisaation ja tietosuojavastaavan välillä, opastaa ja neuvoo omaa organisaatiotaan tietosuoja-asioissa ja osallistuu oman organisaationsa tietosuojan vaikutustentarviointeihin.
Hallintoasiantuntija (tiedonhallinta)	Asiakirjahallinnon vastuuhenkilö: Henkilöstön kouluttaminen ja ohjeiden antaminen hyvän asiakirjahallinnon toteuttamiseksi. TOS-vastaava: Tiedonohjaussuunnitelman ylläpito. Jos tietovaranto ei sisällä henkilötietoja tai tietovarantoon ei kohdistu henkilötietojen käsittelytoimia, niin tiedot tietovarannosta vastaavasta viranomaisesta, tietovarannon käyttötarkoituksesta, keskeisistä tietoryhmistä tietoaineistoissa, tietojen luovutuskohteista ja tietojen säilytysajoista. Dokumenttienhallintaprojektin ohjausryhmän jäsen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

	Kaskon tietosuojan, tietoturvan ja tiedonhallinnan koordinaatioryhmän sihteeri, materiaalien kokoaminen ja kaupunkitasoisen raportin valmistelu.
Arkistosuunnittelija	Vastuu tietoaineiston arkistoon siirtämisestä, arkistointitavasta ja arkistopaikasta tai tuhoamisesta. Säilytysaikojen määrittelyn vastuuhenkilö. Tietopalvelu. Tietovarannon tietojen säilyttäminen, arkistointi ja tuhoaminen.
Hallintoasiantuntijat (tiedonhallinta, hallintomenettely, asianhallinta) ja arkistosuunnittelija	Vastuu asianhallinnasta ja palvelujen tiedonhallinnasta sekä hallintomenettelystä: ohjeistus, opastus ja koordinointi sekä raportointi, asiarekisterit ja sinne rekisteröitävät tiedot, palveluissa muodostuvien tietoaineistojen hallinta.
Hallintoasiantuntija (asianhallinta)	Asianhallinnan ja muutosvaikutusten arvioinnin kehittäminen ja ohjeistaminen. Dokumenttienhallintaprojektin laajennetun projektiryhmän jäsen. Kaupungin asianhallinnan kehittämisen työryhmän jäsen.
Hallintoasiantuntija (hallintomenettely)	Hallintomenettelyn kehittäminen ja ohjeistaminen. Ahjon ohjausryhmän jäsen.
Riskienhallinnan asiantuntija	Riskienhallinnan vastuut tiedonhallinnan osalta.
Turvallisuuspäällikkö ja valmiuspäällikkö	Turvallisuus- ja valmiusasioihin liittyvä varautuminen tiedonhallinnan osalta.
Sijaisjärjestelyt	Kaikkien tiedonhallinta-asioista vastuussa olevien henkilöiden osalta huolehditaan, että sijaistusjärjestelyt ovat riittävät.